

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԸՆԴԵՐՔԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ԱԿՏ N 141

«ԷՍ ԹԻ ՍԵՐՎԻՍ» ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՍՏՈՒԳՄԱՆ

«15» սեպտեմբեր 2023 թվական

ք. Էջմիածին

Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) ղեկավարի 2023 թվականի հուլիսի 25-ի «Ստուգում իրականացնելու մասին» թիվ N 141-Ա հանձնարարագրի հիման վրա իրականացվել է ստուգում «ԷՍ ԹԻ ՍԵՐՎԻՍ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունում ((այսուհետ՝ Ընկերություն), ՀՎՀՀ 01566381 ընդերքօգտագործման իրավունքով տրամադրված ՀՀ Արմավիրի մարզի Ապագայի ավազի և կոպճագլաքարային խառնուրդի հանքավայր (ՇԱԹՎ 29/703)): Ստուգումն իրականացրել են Արմավիրի տարածքային բաժնի գլխավոր պետական տեսուչ Հայկ Հուսիկյանը, նույն մարմնի ընդերքի վերահսկողության վարչության ընդերքի շահագործման վերահսկողության բաժնի գլխավոր պետական տեսուչներ Վահագն Զոհրաբյանը և Նաիրա Աղաջանյանը:

Ստուգվող Ընկերության տնօրեն՝ Ստեփան Խաչատուրյան (անձնագիր՝ AV 0652926 տրված 24.02.2023թ., 001-ի կողմից):

Ընկերությունում փաստացի ստուգումն իրականացվել է 2023 թվականի օգոստոսի 14-ից մինչև 2023 թվականի սեպտեմբերի 15-ը ներառյալ (15 աշխատանքային օր):

Ընկերությունում ստուգմամբ ընդգրկվող ժամանակաշրջանը ներառում է 2023 թվականի փետրվարի 10-ից մինչև 2023 թվականի սեպտեմբերի 15-ը ներառյալ :

Տնտեսվարող սուբյեկտը գործունեություն է իրականացնում ընդերքօգտագործման ոլորտում:

Ստուգումն իրականացվել է ՀՀ կառավարության 2019 թվականի հոկտեմբերի 10-ի «Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կողմից անցկացվող ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու և

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի հոկտեմբերի 19-ի թիվ 1343-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 1423-Ն որոշմամբ (այսուհետ՝ Որոշում) 5-րդ հավելվածով սահմանված ստուգաթերթի 1-ին, 2-րդ, 23-րդ և 26-րդ վերահսկողական բնույթի հարցերի շրջանակներում:

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթներով՝ Ընկերությունում իրականացված ստուգման արդյունքում հայտնաբերվել են հետևյալ խախտումները.

1^ա Ընկերությունում խախտում արձանագրելու համար հիմք է հանդիսացել Որոշման 5-րդ հավելվածով հաստատված ստուգաթերթի 2-րդ (արդյո՞ք Ընկերության կողմից օգտակար հանածոյի արդյունահանման աշխատանքները կատարվում են արդյունահանման թույլտվությամբ տրամադրված ընդերքի տեղամասում) հարցի պատասխանը:

Այսպես՝ 2023 թվականի օգոստոսի 14-ին անօդաչու թռչող սարքով (DJI Mavic 2 Enterprise) և արբանյակային տեղերոշիչ ընդունիչով (GNSS Leica-GS10) չափագրման աշխատանքներ են իրականացվել Ընկերության ընդերքօգտագործման իրավունքով (ՇԱԹՎ 29/703) տրամադրված Արմավիրի մարզի Ապագայի ավազի և կոպճագլաքարային խառնուրդի հանքավայրում (այսուհետ՝ Չափագրում):

Իրականացված չափագրության տվյալները PIX4D, Agisoft Metashape, ArcGIS և Autocad Civil ծրագրերի միջոցով վերամշակվել են: Վերամշակման արդյունքում ստացված արդյունքները համադրվել են 2023 թվականի փետրվարի 10-ի Պ-703 օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով ընդերքօգտագործման պայմանագրում առկա կոորդինատների հետ: Համադրման արդյունքում պարզվել է, որ Ընկերությունը ստուգվող ժամանակահատվածում արդյունահանումն իրականացրել է ՀՀ Արմավիրի մարզի Ապագայի ավազի և կոպճագլաքարային խառնուրդի հանքավայրում (ՇԱԹՎ 29/703) սահմաններից դուրս, մասնավորապես 1720 մ² մակերեսով տարածքից տեղահանվել է 2851 (երկու հազար ութ հարյուր հիսունմեկ)մ³ ավազի լեռնային զանգված:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Ընկերության կողմից խախտվել են Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետի և 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները:

2. Ընկերությունում խախտում արձանագրելու համար հիմք է հանդիսացել Որոշման 5-րդ հավելվածով հաստատված ստուգաթերթի 23-րդ հարցի պատասխանը (արդյո՞ք Ընկերության կողմից Ընդերքօգտագործման հետ կապված գործունեությունը ծավալվում է լեռնահատկացման ակտով տրամադրված ընդերքի տեղամասի սահմաններում):

Այսպես՝ Չափագրության տվյալները համադրվել են 2023 թվականի փետրվարի 10-ի Լ-703 լեռնահատկացման ակտում առկա կոորդինատներով պարփակված տեղամասի հետ: Ընկերությունը ընդերքօգտագործման հետ կապված գործունեությունը ծավալում է լեռնահատկացման ակտով տրամադրված ընդերքի տեղամասի 1720մ² մակերեսով սահմաններից դուրս: Քանզած տարածքի մի մասը ընդգրկված է Արմավիր մարզի Արաքս համայնքի Ապագա գյուղի վարչական տարածքի 04-012-0102-0002 և 04-012-0101-0002 կադաստրային ծածկագրերով պարփակված տարածքի մեջ:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Ընկերության կողմից խախտվել է Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջը:

3. Ընկերությունում խախտումներ արձանագրելու համար հիմք են հանդիսացել 2019 թվականի հոկտեմբերի 19-ի N 1423-Ն որոշման 5-րդ հավելվածով հաստատված ստուգաթերթի 26-րդ կետի 1-ին ենթակետի հարցի պատասխանը (արդյո՞ք Ընկերության կողմից հողամասերն օգտագործվում են դրանց նպատակային նշանակությանը համապատասխան), 2-րդ ենթակետ (արդյո՞ք Ընկերության կողմից հողամասերն օգտագործվում են այնպիսի եղանակներով, որոնք չպետք է վնաս պատճառեն հողին՝ որպես բնության և տնտեսական օբյեկտի), 3-րդ ենթակետ (արդյո՞ք Ընկերության կողմից իրականացվում են հողի օգտագործման ու պահպանման միջոցառումները) և 4-րդ ենթակետ (արդյո՞ք Ընկերության կողմից ընդերքօգտագործման հետ կապված գործունեության արդյունքում վնաս չի պատճառվել շրջակա բնական միջավայրին):

Չափագրման արդյունքում ստացված տվյալները համադրվել են ՀՀ կադաստրի կոմիտե կատարված հարցման արդյունքում ստացված տվյալների հետ:

Այսպես՝ Ընկերությանը 2023 թվականի փետրվարի 10-ի Լ-703 լեռնահատկացման ակտով տրամադրվել է 32,1 հա (321000մ²) տարածք, որի համար պետք է կնքվեր հողօգտագործման պայմանագիր և փոխվեր հողի նպատակային նշանակությունը, սակայն Ընկերության կողմից կատարվել է մասնակի, մասնավորապես՝ 04-024-0108-0003, 04-024-0108-0004 և 04-024-0108-0005 կադաստրային ծածկագրերով պարփակված 54784,29 մ² մակերեսով տարածքի համար, իսկ 266215,71 մ² մակերեսով տարածքի համար չի կնքվել հողօգտագործման պայմանագիր և չի փոխվել նպատատակային նշանակությունը:

(Կադաստրային ծածկագիր՝ 04-012-0101-0003) 157 մ² մակերեսով տարածքում, նպատակային նշանակությունը՝ գյուղատնտեսական արոտավայր, (կադաստրային ծածկագիր՝ 04-012-0502-0001) 107 մ² մակերեսով տարածքում, նպատակային նշանակությունը՝ գյուղատնտեսական վարելահող, (կադաստրային ծածկագիր՝ 04-024-0422-0001) 911 մ² մակերեսով տարածքում, նպատակային նշանակությունը՝ գյուղատնտեսական այլ, (կադաստրային ծածկագիր՝ 04-024-0107-0001) 545 մ² մակերեսով տարածքում, նպատակային նշանակությունը՝ ջրային հողերում՝ Ընկերությունը գործունեության ընթացքում իրականացրել է աշխատանքներ՝ հողի վերին շերտին պատճառելով վնաս:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Ընկերության կողմից խախտվել են ՀՀ հողային օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 5-րդ կետի պահանջը:

Նշված արարքն առաջացնում է վարչական պատասխանատվություն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 54⁴-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2005 թվականի N92-Ն^{ողո} որոշման 20-րդ կետի իրականացվել է «Հողային ռեսուրսների վրա տնտեսական գործունեության հետևանքով ազդեցության կարգը հաստատելու մասին» վնասի հաշվարկ (կից ներկայացվում է):

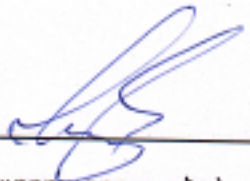
Ստուգման ակտի նախագծին կցվող փաստաթղթերը.

1. «Հողային ռեսուրսների վրա տնտեսական գործունեության հետևանքով ազդեցության կարգը հաստատելու մասին» վնասի 4 հաշվարկներ (4 թերթ):

Արմավիրի տարածքային

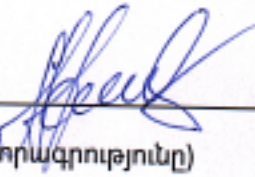
բաժնի գլխավոր պետական տեսուչ
Հայկ Հուսիկյան

(ստորագրությունը)

Ընդերքի վերահսկողության վարչության
ընդերքի շահագործման վերահսկողության
բաժնի գլխավոր պետական
տեսուչ Վահագն Զոհրաբյան

_____
(ստորագրությունը)

Ընդերքի վերահսկողության վարչության
ընդերքի շահագործման վերահսկողության
բաժնի գլխավոր պետական
տեսուչ Նաիրա Աղաջանյան

(ստորագրությունը)

Տնտեսավարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձ (փոխարինող պաշտոնատար անձ)՝

_____
(պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

_____
(ստորագրությունը)

Ստացա սույն ակտի նախագծի մեկ օրինակը՝

_____
(ստացողի պաշտոնը, անունը, ազգանունը)

_____
(ստորագրությունը)

Ծանուցում: «Հայաստանի Հանրապետությունում ստորագումների կազմակերպման և անցկացման մասին»
Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն ստորագման ակտի նախագծի
դեմ առարկությունները կարող են ներկայացվել ստորագման ակտի նախագիծը սրանալու օրվանից հինգ
աշխատանքային օրվա ընթացքում: